

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор

з науково-методичної та

навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2015 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОЛОРИСТИКА В ДИЗАЙНІ

Галузь знань 0202 Мистецтво

Спеціальність 8.02020701 «Дизайн»

Освітній рівень другий (магістерський)

2015–2016 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.
Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

А.О. Таранник

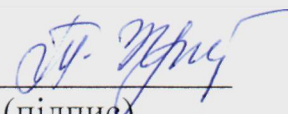
Робоча програма «Колористика в дизайні» для студентів-магістрів галузі знань 0202 «Мистецтво», спеціальності 8.02020701 «Дизайн».

Розробники: Поліщук Алла Анатоліївна, старший викладач кафедри дизайну Інституту мистецтв КУ імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри дизайну Інституту мистецтв

Протокол від "16" вересня 2015 року № 2

Завідувач кафедри дизайну

(підпис)

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни.....	5
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	6
3. Програма навчальної дисципліни.....	7
4. Структура навчальної дисципліни.....	12
5. Теми лекцій, лабораторних занять.....	12
6. Карта самостійної роботи.....	13
7. Індивідуальні завдання.....	14
8. Методи навчання.....	15
9. Методи контролю.....	16
10. Розподіл балів, які отримують студенти.....	17
11. Методичне забезпечення.....	18
12. Рекомендована література.....	18
13. Інформаційні ресурси.....	20
14. Навчально-методична карта дисципліни.....	21

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>0202 Мистецтво</u>	Нормативна
	Спеціальність <u>8.02020701 Дизайн</u>	
Змістових модулів – 3	Освітній рівень другий (магістерський)	Рік підготовки:
		1-й
		Семестр
		1-й
		Аудиторні години
		56 год.
		Лекції:
		4 год.
		Практичні заняття:
		52 год.
		Самостійна робота:
		56 год.
		Модульний контроль:
		8 год.
	Вид контролю:	
	ПМК	
Модул 4 - ІНДЗ Індивідуальне науково-дослідне завдання –творче завдання за вибором студента		
Загальна кількість годин - 120		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Колористика в дизайні» є розвиток професійної і практичної підготовки студентів та продовження їх образотворчої освіти у напрямку вивчення кольору як важливого фактору формування колористичного сприйняття навколишнього урбаністичного середовища та навичок кольорової гармонізації дизайн-середовища.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є набуття базових знань з колористики, ознайомлення з основними напрямками розвитку наук з кольорознавства та сучасними досягненнями у вивченні кольору та кольорових явищ; засвоєння основних колористичних понять; ознайомлення з психометрією кольору та колористикою й гармонізацією кольору за допомогою комп'ютерних програм; формування цілісного уявлення про художньо-естетичні та формотворчі якості кольору; розвиток художнього смаку та створення гармонійного кольорового зображення у композиціях; придбання практичних навичок в роботі з кольором в дизайнерській проектній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до профілю програми бакалавра дизайну формуються *загальні та фахові компетентності*.

Загальні компетентності (світоглядна, громадська, комунікативна, інформаційна, науково-дослідницька і самоосвітня), а саме:

- здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань;
- уміння оцінювати й модифікувати освоєні наукові методи і засоби дизайн-діяльності;
- спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію.

Фахові компетентності базові (організаційна, мистецтвознавча) та **спеціальні** (проектно-творча і технологічна), а саме:

- здатність використовувати у практичній діяльності досвід світової та вітчизняної шкіл дизайну й мистецтвознавства, методів та авторських прийомів провідних дизайнерів і художників;
- володіння навичками візуального сприйняття і створення абстрактних композицій та відтворення двовимірних і тривимірних об'єктів.

Результати навчання (знання та практичні навички й вміння)

Знання:

- властивостей кольору і світла;
- термінології колористики й кольорознавства;
- основних закономірностей психофізіологічного сприйняття кольору;
- різноманітних прийомів колористики та принципів кольорової гармонії;
- основних правил взаємодії кольорів та кольорових сполучень (контрасти, нюанси);

- особливостей національних традицій і символіки кольору в різних культурах.

Практичні навички й вміння:

- уміє створювати палітру кольорів із заданими характеристиками;
- використовує у творчій роботі зразки природних колірних гармоній при створенні композицій;
- уміє враховувати асоціативні та оптичні властивості кольору в дизайн-проектванні, формотворенні, живописних та декоративних композиціях;
- володіє художньо-виразними засобами та символічними властивостями кольору у творчій та проектній дизайнерській діяльності.

Програмні результати навчання

- ✓ Здатність до застосування засобів кольорової гармонії в художньо-образному проектуванні.
- ✓ Готовність до фахової діяльності в галузі графічного дизайну, дизайну середовища, дизайну реклами.
- ✓ Здатність до науково-дослідницької діяльності у сфері дизайну.
- ✓ Мисленнева активність, творчий підхід у вирішенні нестандартних завдань.
- ✓ Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

Навчальна дисципліна «Колористика в дизайні» вивчає теорію використання кольору в різних галузях людської діяльності мистецтва і дизайну та спрямована на інші навчальні курси, в яких враховується робота з кольором, що відповідають на питання загальнохудожнього розвитку, і на спеціальні питання образотворчості та дизайн-проектвання.

3. Програма навчальної дисципліни

1-й семестр

Змістовий модуль 1. *Теорія кольору і колористики*

Тема 1. Основні поняття теорії кольору і колористики

Лекція 1. (2 год.)

Вступ. З історії розвитку науки про колір. Колористика як наука про колір, що включає, окрім традиційного кольорознавства, розділ знань про колірну культуру, колірну гармонію, колірні переваги, колірну мову. Колористика в дизайні розглядається як колірне середовище або поліхромія, що формують дизайн-об'єкти, які задовольняють людину естетично й утилітарно, на відміну від спонтанного сприйняття людиною природного колірного оточення.

Існування стійких колірних переваг символізує різні етапи розвитку культури. Групи кольорів і способи їх гармонізації стають свого роду знаками всередині загальнокультурних явищ. Мова кольору є для людей знаковими системами: одночасно і художньо-естетична система і функціонально-утилітарна. Перша переважно ґрунтується на символіці кольору, колірної

культури, друга - на психофізіологічних особливостях сприйняття і реакції на колір.

Семантика кольору. Використання кольору та сучасний погляд на кольорові явища в культурі інформаційно-комунікаційних технологій.

Основні поняття теми: колористика, колірна гармонія, семантика кольору.

Література: [1, 6, 8, 11, 12, 16, 18, 22].

Тема 2. Комбінаторика кольору та кольорових сполучень

Практичні заняття (6 год.)

План

I. Виконання практичної роботи.

Завдання на практичне заняття та етапи роботи:

1. Створити умовні композиції з різними кольоровими сполученнями:

- монохромне (monochromatic) – сполучення відтінків одного кольору, одного сегмента кольорового кола;
- споріднені кольори (analogous) - аналогічні схожі кольори, які розташовані в сусідніх сегментах кольорового кола;
- доповняльні кольори (complementary) компліментарні - діаметрально протилежні в кольоровому колі.
- контрастні кольори (split complement) - до кольору підбирають 1 або 2 контрастних кольори (доповняльний колір -\+1 колір поряд в кольоровому колі);
- тріада (triadic) - 3 кольори, рівновіддалені один від одного;
- нейтральні (neutral) - кольори, які не відрізняються по контрасту.

Матеріал: Три таблиці по два сполучення, папір (формат А-4), акварель, гуаш, аплікація тощо.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Література: [1, 6, 8, 11, 12, 16, 18, 22].

Тема 3. Колір форми і простору в абстрактних композиціях

Практичні заняття (6 год.)

План

I. Виконання практичної роботи.

Завдання на практичне заняття та етапи роботи:

1. Виконати вправи виявлення форми, використовуючи кольорові сполучення.
2. Створити абстрактні композиції, використовуючи кольорові сполучення, виявляючи площинне зображення.
3. Створити абстрактні композиції, використовуючи кольорові сполучення проторові якості кольору, виявляючи умовне просторове зображення.

Матеріал: папір (формат А-4), акварель, гуаш, аплікація, комп'ютерна графіка.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Модульний контроль знань.

Література: [17, 18, 20, 22].

Змістовий модуль 2. Колористика природних форм

Тема 4. Колористика природних форм

Практичні заняття (4 год.)

План

I. Виконання практичної роботи.

Завдання на практичне заняття та етапи роботи:

1. Виконати вправи на передачу кольорової гармонії природних форм:
  1. кольорові сполучення, візерунок природної форми (метелики, птахи, риби тощо).
  2. Створити декоративну композицію з природною формою на передачу кольорової гармонії певної гами:
    2. кольорова гама природних форм (контраст, нюанс тощо).

Матеріал: папір (формат А-4), акварель, гуаш тощо, комп'ютерна графіка.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Література: [1, 20, 22, 23].

Тема 5. Створення патерну

Практичні заняття (6 год.)

План

I. Виконання практичної роботи.

Завдання на практичне заняття та етапи роботи:

1. Виконати вправи на передачу патерну, що зустрічається в природі (замальовки візерунка, елементів природних форм тощо).
2. Створити елемент патерну, використовуючи попередні замальовки.
3. Створити патерн на основі природних форм.

Матеріал: папір (формат А-4), акварель, гуаш тощо, комп'ютерна графіка.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Література: [1, 20, 22, 23].

Тема 6. Асоціативна кольоро-фактурна композиція

Практичні заняття (4 год.)

План

I. Виконання практичної роботи.

Завдання на практичне заняття та етапи роботи:

1. Виконати ескізи абстрактного колажу на передачу кольорової гармонії природних форм певної гами:
  - кольорова гама природних форм (контраст, нюанс).
2. Створити асоціативну кольоро-фактурну композицію комп'ютерного колажу, використовуючи природні форми.

Матеріал: папір (формат А-4), акварель, гуаш тощо, комп'ютерна графіка.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Модульний контроль знань.

Література: [1, 20, 22, 23].

Змістовий модуль 3. Символіка і кольорова гармонія в мистецтві та дизайні

Тема 7. Символіка кольору і кольорова гармонія в історії мистецтва та дизайні

Лекція 2. (2 год.)

Символіка кольору та використання в історії декоративно-прикладному мистецтві різних культур. Процес утворення певних кольорових канонів, сполучень кольорів, пов'язаний з навколишнім природним середовищем, духовною культурою і практичною діяльністю певного народу, національних культур. Кольорові традиції української образотворчої культури в мистецтві та використання колористики та символіки кольорів в сучасному етнодизайні.

Кольорова стилістика історичних епох та мова кольору в межах певної історико-культурної спільноти людей. Розвиток колірної культури включає удосконалення процесу колірної гармонізації. Виникають теорії колірної гармонії, з'являється інструментарій, що забезпечує гармонізацію дизайн-середовища.

Планетарна колірна система-модель Альберта-Ванеля, розроблена французьким колористом, специфіка підходів до гармонізації колірних множин, різноманітних кольорових сполучень, колірного простору тощо. Колористика та гармонія кольору в комп'ютерних програмах. Колориметрія. Психометрія кольору. Природна колірна система (ПКС).

Основні поняття теми: символіка, кольору, кольоровий канон, колориметрія, психометрія кольору.

Література: [17, 18, 20, 22].

Тема 8. Колористика декоративно-прикладного мистецтва України

Практичні заняття (6 год.)

План

I. Виконання практичної роботи.

Завдання на практичне заняття та етапи роботи:

1. Виконати замальовки декору творів українського декоративно-прикладного мистецтва:
  - елементи візерунку, орнаментів, стилізованих форм тощо.
2. Створити декоративну композицію на основі творчої інтерпретації колориту (декоративного твору).

Матеріал: папір (формат А-4), акварель, гуаш тощо, комп'ютерна графіка.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Література: [1, 20, 22, 23].

Тема 9. Кольорова гармонія у творах мистецтва і в дизайні

Практичні заняття (6 год.)

План

I. Виконання практичної роботи.

Завдання на практичне заняття та етапи роботи:

1. Виконати ескізи обкладинки та рекламного плакату, використовуючи характерний колорит митця.
2. Створити обкладинку книги (каталогу творчих робіт митця):
  - використати стиль і колорит творів митця для обкладинки.
3. Створити рекламний плакат творчості певного митця:
  - використати стиль і колорит творів митця для плакату.

Матеріал: папір (формат А-4), акварель, гуаш тощо, комп'ютерна графіка.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Література: [1, 20, 22, 23].

Тема 10. Психофізіологія колористики в сучасному дизайні

Практичні заняття (6 год.)

План

I. Виконання практичної роботи.

Завдання на практичне заняття та етапи роботи:

1. Виконати ескізи образів природних форм, використовуючи декоративність та насиченість кольорів форми у цілому.
2. Створити композицію трансформації форми та кольорів, з яких вона складається.

Матеріал: папір (формат А-4) комп'ютерна графіка.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Література: [1, 20, 22, 23].

Тема 11. Арт-дизайн

Практичні заняття (8 год.)

План

I. Виконання практичної роботи.

Завдання на практичне заняття та етапи роботи:

1. Виконати ескізи композиції як твору арт-дизайну, використовуючи прийом колажу, аплікації, фактури матеріалів.
2. Створити композицію колажу, використовуючи колір і фактуру як виразний засіб.
3. Створити рельєфну композицію, використовуючи колір і пластику форми як виразний засіб.

Матеріал: папір (формат А-4), гуаш, акрил тощо, комп'ютерна графіка.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Модульний контроль знань.

Література: [1, 20, 22, 23].

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2.

Теми лекцій, практичних занять	Обсяг навчальних занять, год.				
	Л.	Пр.з	С.р.	МК	Усього
ЗМ 1. Теорія кольору і колористики	2	12	14	2	30
Тема 1. Основні поняття теорії кольору і колористики	2		4		6
Тема 2. Комбінаторика кольору та кольорових сполучень		6	4		10
Тема 3. Колір форми і простору в абстрактних композиціях		6	6		12
Модульний контроль 1				2	2
ЗМ 2. Колористика природних форм		14	14	2	30
Тема 4. Колористика природних форм		4	4		8
Тема 5. Створення патерну		6	6		12
Тема 6. Асоціативна кольоро-фактурна композиція		4	4		8
Модульний контроль 2				2	2
ЗМ 3. Символіка і кольорова гармонія в мистецтві та дизайні	2	26	28	4	60
Тема 7. Символіка кольору і кольорова гармонія в історії мистецтва та дизайні	2		4		6
Тема 8. Колористика декоративно-прикладного мистецтва України		6	4		10
Тема 9. Кольорова гармонія у творах мистецтва і в дизайні		6	4		10
Тема 10. Психофізіологія колористики в сучасному дизайні		6	2		8
Тема 11. Арт-дизайн		8	4		12
ІНДЗ (індивідуальне науково-дослідне завдання)			10	2	12
Модульний контроль 3				2	2
Усього годин	4	52	56	8	120

5. Теми лекційних та практичних занять

Таблиця 3

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бал
	Лекції	4	
1.	Основні поняття теорії кольору і колористики	2	
2.	Символіка кольору і кольорова гармонія в історії мистецтва та дизайні	2	
	Практичні заняття	52	120
1.	Комбінаторика кольору та кольорових сполучень	6	10
2.	Колір форми і простору в абстрактних композиціях	6	20

3.	Колористика природних форм	4	10
4.	Створення патерну	6	10
5.	Асоціативна кольоро-фактурна композиція	4	10
6.	Колористика декоративно-прикладного мистецтва України	6	10
7.	Кольорова гармонія у творах мистецтва і в дизайні	6	20
8.	Психофізіологія колористики в сучасному дизайні	6	10
9.	Арт-дизайн	8	20

6. Карта самостійної роботи

Таблиця 4

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бал
	1-й семестр	56	125
	ЗМ 1. Теорія кольору і колористики	14	25
1	Основні поняття теорії кольору і колористики. Опрацювання фахових видань і створення презентації (10 бал.)	4	10
2	Комбінаторика кольору та кольорових сполучень. Створити ескізи композиції для прак. завдання (комбінаторики кольору) 5 бал.	4	5
3	Колір форми і простору в абстрактних композиціях. Виконати вправи виявлення форми, використовуючи кольорові сполучення (5 бал.). Створити ескізи композицій для практичного завдання (площина, простір - 5 балів)	6	10
	ЗМ 2. Колористика природних форм	14	25
1	Колористика природних форм. Виконати ескізи та замальовки природних форм (5 бал.). Створити ескізи композицій для практ. завдання (5 бал.).	4	10
2	Створення патерну. Створити ескіз елементів природ.форм як елемент патерну (5 бал.). Створити ескізи композицій для практ. завдання (5 бал.).	6	10
3	Асоціативна кольоро-фактурна композиція. Створити ескізи композиції для комп'ютер. колажу (5 бал.).	4	5
	ЗМ 3. Символіка і кольорова гармонія в мистецтві та дизайні	28	75
1	Символіка кольору і кольорова гармонія в історії мистецтва та дизайні. Опрацювання фахових видань і створення презентації (10 бал.)	4	10
2	Колористика декоративно-прикладного мистецтва України. Виконати ескізи та замальовки декору форм, орнаментів (5 бал.). Створити ескізи композицій для практ. завдання (5 бал.).	4	10
3	Кольорова гармонія у творах мистецтва і в дизайні. Створити ескізи композицій для практ. завдання – обкладинки (5 бал.) та для плакату (5 бал.)	4	10
4	Психофізіологія колористики в сучасному дизайні. Виконати ескізи природних форм в комп'ютер. графіці для практ. завдання (5 бал.).	2	5
5	Арт-дизайн. Створити ескізи композицій для практ. завдання (колір, фактура - 5 бал., колірі рельєф - 5 бал.).	4	10
6	ІНДЗ. Реферат та презентація	10	30

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Колористика в дизайні» – це вид дослідної та практичної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, є синтезом теоретичних знань та дизайнерської практики з використанням кольору як інструменту художньої творчості студента і дизайнерсько-проектної діяльності та відображає певний рівень його навчальної й фахової компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, осмислення процесів кольорознавства і колористики у мистецтві і дизайні та удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: складає як навчальний, так і науководослідницько-практичний компоненти проекту у межах навчальної програми курсу, який виконується на основі компетенцій, отриманих під час лекційних і практичних занять та самостійної роботи і охоплює теми з колористики, синтезу мистецтва і дизайну та інформаційних комп'ютерних технологій.

Вид ІНДЗ та орієнтовна структура:

Навчального міні-дослідження колористики у вигляді реферату, в основі якого пропонується сформулювати основні позиції колористики досліджуваного історичного стилю у тезах (до 10 стор.) і мультимедійної презентації та планшета-таблиці з колористики з дослідження обраної студентом теми.

Орієнтовна структура реферату: вступ, основна частина, використані джерела. ІНДЗ подається не пізніше початку останнього навчального тижня, оцінка є обов'язковим компонентом модульної рейтингової оцінки. Максимальна кількість балів за ІНДЗ – **30 балів**. Критерії оцінювання подано відповідно у табл. 5.

Критерії оцінювання ІНДЗ

Таблиця 5.

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1.	Реферат. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності (10 стор.)	5 балів
2.	Фотокопії, таблиці, зарисовки (ілюстративний матеріал з колористики)	5 бали
3.	Мультимедійна презентація по темі дослідження та оформлена робота (таблиця з колористики певного стилю).	20 балів
	Разом	30 балів

Орієнтовна тематика реферативних досліджень

Студенту пропонується провести міні-дослідження колористики заданого мистецького історичного стилю: образні, об'ємно-просторові, колористичні особливості, орнаментальні мотиви та колірні деталі, визначення характерних

елементів декору певної стилістичної єдності епохи, стилів дизайну. Предметом вивчення може бути творчість конкретного автора (художника, дизайнера) колористики образотворчості певного історичного часу, колористики національних культур тощо. Складовою частиною дослідження є створення мультимедійної презентації (у PowerPoint), в основі якої використовуються виконані магістром фотокопії, зарисовки декору, що відображають характерні особливості даного стилю в архітектурі і мистецтві.

Орієнтовна тематика:

1. Колористика в мистецтві давніх культур.
2. Колористика та колорит мистецьких творів в Давньому Єгипті і Стародавній Греції.
3. Колір та філософія в мистецтві монохромного живопису.
4. Символіка кольору в системі різних культур.
5. Психометрія кольору в комп'ютерному та інформаційному просторі.
6. Теорія кольору та специфіка колористики епохи Відродження.
7. Еволюція колірних переваг в мистецтві.
8. Орнамент і символіка кольору у декоративному мистецтві та графічному дизайні.
9. Використання кольору як інструменту візуальної інформації в сучасному мультимедійному просторі.
10. Використання мистецьких традицій колористики в інформаційній культурі сучасного дизайн-середовища.
11. Кольорова гармонія та національний колорит в народному мистецтві як джерело професійного мистецтва і дизайну.
12. Національний колорит і символіка кольору в мистецтві та дизайну України.
13. Колір як візуальний сигнал у тваринному світі та урбаністичному середовищі.
14. Мультимедійні та комп'ютерні технології використання колористики в дизайні.
15. Кольорові ілюзії та їх використання у стилях мистецтва та дизайну.

8. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:
  - *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, лекція-дискусія) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда.
  - *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація (відео або презентація у PowerPoint).
2. За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.
3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів, практичних завдань, вправ тощо.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1. Навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни і ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо); демонстрація різних прийомів і вправ опанування художніми техніками, різними фарбами та прийомами створення кольору, кольорових сполучень та гармонійних поєднань.

2. Основні прийоми викладання:

- лекції із застосуванням прозірок;
- складання конспекту з теми модуля за заданим, або самостійно складеним планом;
- підготовка доповідей з теми модуля;
- добір додаткового теоретичного та ілюстративного матеріалу;
- написання реферату з теми модуля та розробка дидактичного матеріалу у вигляді презентації у PowerPoint.

9. Методи контролю

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- **Методи візуального контролю:** перегляд практичних, самостійних та творчих робіт, презентацій (у PowerPoint).
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування, реферат.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Колористика в дизайні» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Модульно-рейтингова система складається з двох частин, які доповнюють одна одну: **модульної та рейтингової**. Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного, модульного і підсумкового контролю за відповідною бальною шкалою згідно з Положенням про рейтингову систему оцінювання.

Форми проведення поточного та підсумкового контролю:

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну

контрольну роботу. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі переглядів практичних і самостійних завдань та вправ.

Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на практичних заняттях. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою і студент отримує підсумкову оцінку, яка розраховується за видами поточного модульного та підсумкового контролю у семестрі (табл.6).

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

Таблиця 6

<i>Змістовий модуль 1</i>		
1	Відвідування лекцій і практичних занять	7
2	Практичні заняття	30
3	Самостійна робота	25
4	Модульна контрольна робота	25
Рейтинговий бал ЗМ1		87
<i>Змістовий модуль 2</i>		
1	Відвідування практичних занять	7
2	Практичні заняття	30
3	Самостійна робота	25
4	Модульна контрольна робота	25
Рейтинговий бал ЗМ2		87
<i>Змістовий модуль 3</i>		
1	Відвідування практичних занять	14
2	Практичні заняття	60
3	Самостійна робота	45
4	Модульна контрольна робота	25
	ІНДЗ	30
Рейтинговий бал ЗМ3		174
Підсумковий рейтинговий бал (коефіцієнт успішності) 348 : 100 = 3,48		348
Розрахунок (наприклад $300 : 3,48 = 86,2$)		ПМК

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Таблиця 7

Поточне тестування та самостійна робота														Підсум. рейт.бал	Сума	
<i>Змістовий модуль № 1 Теорія кольору і колористики</i>				<i>Змістовий модуль № 2 Колористика природних форм</i>				<i>Змістовий модуль № 3 Символіка і кольорова гармонія в мистецтві та дизайні</i>						348 : 100 = 3,48 коф.усп. 348	100	
Т1	Т2	Т3	МК1	Т4	Т5	Т6	МК2	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	ІНДЗ			МК3
11	18	33	25	22	23	17	25	11	23	33	18	34	30			25

Сума рейтингових оцінок (балів), отриманих студентом в межах залікового кредиту та підсумкового модульного контролю (ПМК), порівнюється з даними порівняльних таблиць оцінок і робиться відповідний висновок (табл. 7, 8).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Таблиця 8

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти дисципліни (табл. 9., с.21), де зазначено види й терміни контролю.

11. Методичне забезпечення

Викладання навчальної дисципліни «Колористика в дизайні» забезпечується сучасними технічними засобами навчання, які побудовані на інформаційно-комунікаційних технологіях (мультимедійний комп'ютер, мультимедійний проектор, інтерактивна дошка SMART Board, авторські засоби мультимедіа):

- ✓ опорні конспекти лекцій, презентації (у PowerPoint);
- ✓ навчальні посібники, підручники тощо;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ дидактичний матеріал (комплект практичних завдань, виконаних студентами попередніх курсів різними техніками) та презентації (у PowerPoint) практичних завдань і вправ.

12. Рекомендована література

Базова:

1. Иттен И: Искусство цвета. - М.: Аронев, 2001.
2. Миронова Л. Н. Цвет в изобразительном искусстве. — Минск, Беларусь, 2002.
3. Печенюк Т. Кольорознавство. - К.: Грані-Т, 2009. – 192 с.

Допоміжна:

4. Все о технике: Цвет. - АРТ-РОДНИК, 2002. – 144 с.: ил.

5. Кандинский В. О духовном в искусстве. -Л. 1990.
6. Малявин В.В. Китайское искусство: Принципы. Школы. Мастера. — М.: "ОАО Люкс": "Издательство Астрель": "Издательство АСТ", 2004. — 432 с.: ил.
7. Претте М.К. Как понимать искусство: Живопись. Скульптура. Архитектура. История, эпохи и стили / Мария Карла Претте, Альфонсо Де Джорджис: Пер. с итал. — М.: ЗАО "Интербук-бизнес", 2002. — 432 с.: ил.
8. Юрьев Ф.И. Цвет в искусстве книги. — К.: Издательское объединение "Вища школа", 1987. — 248 с.: ил.

Рекомендована література для поглибленого вивчення по темам

Фізика, фізіологічна оптика

1. Джадд Д., Вышецки Г. Цвет в науке и технике. — М.: Мир, 1978.
2. Зернов В. А. Цветоведение. — М.: Книга, 1972.
3. Ивенс Р. Введение в теорию цвета. — М.: Мир, 1964.
4. Кравков С. В. Глаз и его работа. — М.-Л.: АН СССР, 1950.
5. Филонович С. Р. Лучи, волны, кванты. — М.: Наука, 1978.

Наукові роботи про колір в мистецтві

1. Альберти Л.-Б. Три книги о живописи. / В кн.: Десять книг о зодчестве, в двух томах. Том 2 — М.: Академия архитектуры, 1937.
2. Бецольд В. Учение о цветах по отношению к искусству и технике. — СПб, 1878.
3. Гете И.-В. К учению о цвете. / В кн.: Избранные сочинения по естествознанию. — М.: АН СССР, 1957.
4. Леонардо да Винчи. Избранные произведения. — Минск — Москва, 2000.
5. Миронова Л. Н. Учение о цвете. — Минск, 1993.
6. Оствальд В. Цветоведение. — М.-Л.: Промиздат, 1926.

Колір у живопису

1. Ван Гог. Письма. — М.: 1966.
2. Волков Н. Н. Цвет в живописи. — М.: Искусство, 1965.
3. Дени Дидро. Салоны./В двух т. — М., Искусство, 1989.
4. Кандинский В. О духовном в искусстве. -Л. 1990.
5. Малевич К. С. Черный квадрат. — С.-Пб.: Азбука, 2001.
6. Мастера искусства об искусстве / В семи томах. — М.: Искусство, 1965 — 1970.
7. Матисс. Сборник статей о творчестве. — М.: Изд.иностр. лит., 1958.
8. Петров-Водкин К. С. Хлыновск. Пространство Эвклида. Самаркандия. — Л.: Искусство, 1970.
9. Пикассо. Сборник статей о творчестве. — М., 1957.
10. Синьяк П. От Эжена Делакруа к неоимпрессионизму. — М., 1913.

Колір в архітектурі, дизайні

1. Дерибере М. Цвет в деятельности человека. — М.: Стройиздат, 1964
2. Драгунский В. В. Цветовой личностный тест. Практическое пособие. — М.- Мн. 2001.
3. Ефимов А. В. Колористика города. — М.: Стройиздат, 1990.
4. Ферсман А. Е. Рассказы о самоцветах. — М.: Наука, 1974.
5. Фрилинг Г., Ауэр К. Человек-цвет-пространство. — М.: Стройиздат, 1973.

Символіка кольору

1. Амир Хосров Дехлеви. Восемь райских садов. — М.: Художественная литература, 1975
2. Ариэль Голан. Миф и символ. — Иерус.- Москва, 1994
3. Тернер В. У. Символ и ритуал. — М., 1983
4. Фоли Джон. Энциклопедия знаков и символов. — М.: Вече, 1997

Історія, філософія, естетика

1. Претте М.К. Как понимать искусство: Живопись. Скульптура. Архитектура. История, эпохи и стили / Мария Карла Претте, Альфонсо Де Джорджис: Пер. с итал. — М.: ЗАО "Интербук-бизнес", 2002. — 432 с.: ил.
2. Шестаков В. П. Гармония как эстетическая категория. — М.: Наука, 1973.
3. Якимович А. Позиция исследователя и художественное мышление XX века. ДИ № 4, 1983.

Підручники

1. Миронова Л. Н. Цветоведение. — Минск: Вышэйшая школа, 1984.
2. Печенюк Т. Кольорознавство. - К.: Грані-Т, 2009. — 192 с.

13. Інформаційні ресурси

Використання студентами Web-ресурсів:

- для підготовки ілюстративного матеріалу та презентацій для рефератів, лабораторних практичних завдань;
- інформація про кольорознавство та використання нових досягнень у дизайні з вивчення кольору;
- фотографії зразків творів мистецтва та дизайну;
- інформаційно-методична підтримка студентів.

Корисні Інтернет-сайти:

1. <http://wellstyled.com/tools/colorscheme2/index-en.html>
2. <http://mironovacolor.org/>
3. http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Culture/Itten/index.php -
4. <http://www.kuvvatov.narod.ru/Html-rus/biblio/Color/>
5. <http://www.colorblender.com/>
6. <http://www.colormatch.dk>
7. <http://mikhailkevich.narod.ru/kyrs/kompozicia/ds1.html>

Навчально-методична карта дисципліни «Колористика в дизайні» 1-й семестр

Разом: 120 год., лекції – 4 год., практичні заняття – 52 год., самостійна робота – 56 год., модульний контроль – 8 год., підсумковий контроль – ПМК

Таблиця 9.

Модулі	Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2							Змістовий модуль 3					М4	
Назва модуля	<i>Теорія кольору і колористики</i>							<i>Колористика природних форм</i>							<i>Символіка і кольорова гармонія в мистецтві та дизайні</i>					ІНДЗ	
Кількість балів	87							87							144					30	
Лек., прак.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16-18	19-21	22-24	25-28	Ін.з	
Дати																					
Теми лекцій	Основні поняття теорії кольору і колористики 16														Символіка кольору і кольорова гармонія в історії мистецтва та дизайні 16						
Теми практичних занять	Комбінаторика кольору та кольорових сполучень 10 + 3 б.							Колористика природних форм 10 + 2 б.							Створення патерну 10 + 3 б.						
	Колір форми і простору в абстрактних композиціях 20 + 3 б. -Створити композ.(площин.) 10 б -Створити композ.(простір) 10 б							Асоціативна кольорофактурна композиція 10 + 2 б.							Колористика ДПМ України 10 + 3 б.						
Сам.робота	10 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	10 б.	10 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	30 б.
Види поточ.контр.	Модульна контрольна робота 1 25 балів							Модульна контрольна робота 2 25 балів							Модульна контрольна робота 3 25 балів						
ПМК	348 балів (коєфіцієнт успішності: 348 : 100 = 3,48)																				
Реферат та презентація (дослідження колористики стилів історичних епох, стилів дизайну)																					